



**Storums
kommun**
LUSPIE

Undersökning

**Detaljplan för bostäder på del av fastigheten
Umasjö 1:140, Storums kommun,
Västerbottens län**

*Dnr: 2021.630-315
Upprättad 2022-07-06*



Upprättande av detaljplan Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning

Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.

Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).

Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande

Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig. I denna undersökning redovisas innehållet (omfattning) och detaljeringsgrad för de utredningar som ska genomföras under det fortsatta planarbetet.

Motiv till ställningstagandet

Undersökningen grundas på följande:

- Genomförandet bedöms inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.
- Planens genomförande bedöms, utifrån nedan resonemang, inte medföra betydande miljöpåverkan.

I kommande planarbete ska dessa frågor hanteras särskilt:

- Vatten- och avloppsfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.
- Dagvattenfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.
- Tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden.

Sammanvägd bedömning

Genom åtgärder i kommande detaljplan för beskrivna risker bedöms planen inte medföra betydande miljöpåverkan.



För att utreda förutsättningar för framtagande av detaljplan krävs att dessa utredningar tas fram:

- Arkeologisk utredning.
- Geoteknisk undersökning.
- Dagvattenutredning.
- Va-utredning.
- Vägutredning

Bakgrund och planens syfte

Fastighetsägarna har ansökt om att få upprätta detaljplan för att förtäta befintligt område ytterligare bostäder på fastigheterna Umasjö 1:140 och 1:152. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2021-06-16, § 86, att påbörja arbetet med att upprätta detaljplan och att planen handläggs i standardförfarandet då den bedöms följa gällande kommunövergripande översiktsplan samt ligger inom LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Exploatören har efter beslutet om positivt planbesked lämnats meddelat till kommunen att endast fastigheten Umasjö 1:140 ska omfattas av detaljplan. Umasjö 1:152 (öster om av E12) kan bli aktuellt i ett senare skede för planläggning. Området ligger cirka 20 km norr om Hemavan vid Överuman, väster om väg E12. Området omfattar cirka 3,5 hektar. Marken ägs av privatpersoner.



Orienteringskarta.



Bestämmelser

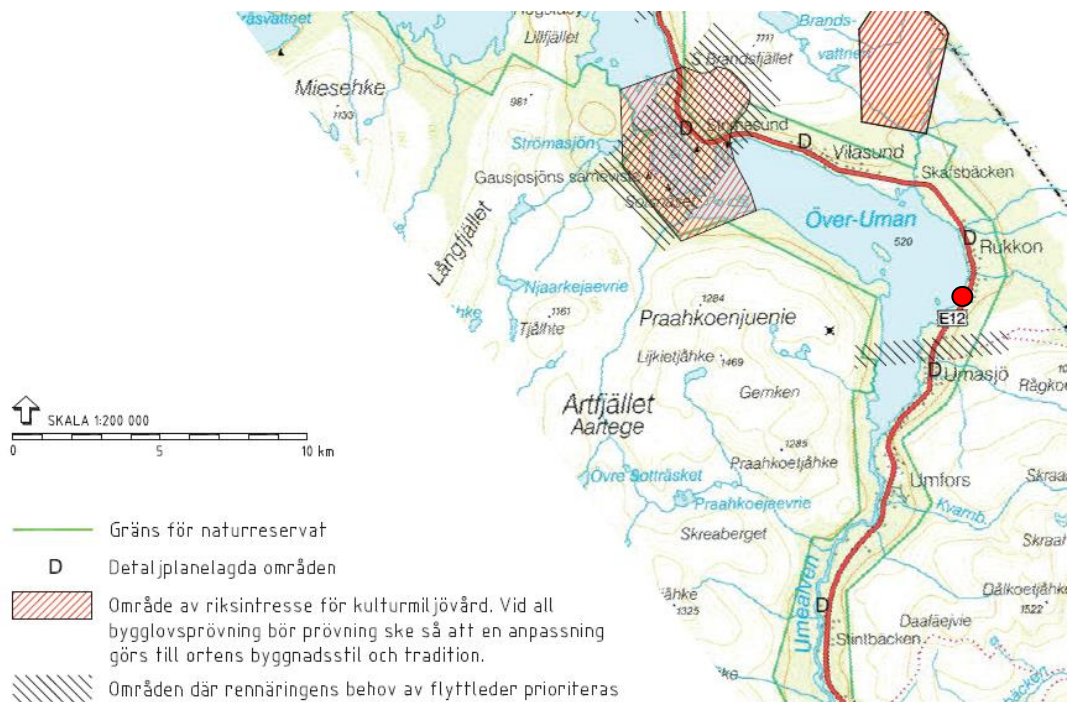
Riksintressen

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (3 kap § 6 MB), och riksintresse rörligt friluftsliv (4 kap § 2 MB). Cirka 1 km öster om planområdet ligger naturreservat Vindelfjällen, Natura 2000-område och riksintresse för rennäring (kärnområde). Drygt 1 km söder om planområdet ligger riksintresse för rennäring (flyttled, svår passage).

Kommunövergripande översiktsplan (ÖP)

Utdrag från gällande ÖP: *"Dalstråkets skönhet lockar många bilturister, särskilt sommartid. Kvaliteterna i landskapet måste värnas genom att ny bebyggelse placeras i ej så exponerade lägen och genom att bebyggelsen ges en god estetisk utformning. Området mellan E12 och sjöarna är särskilt känsligt. Hänsynen till landskapsbilden är ett skäl att bevara exponerade delar av området obebyggt. För att säkerställa detta bör ny bebyggelse föregås av detaljplanläggning. Detta ger också större möjligheter att ta till vara den potential för utveckling av turismen som finns i området."*

Planförslaget bedöms följa gällande ÖP



Utdrag från gällande ÖP, området är markerat med röd markering.

Detaljplaner

Området ligger utanför detaljplanelagt område. Intill berörs denna detaljplan:

- Detaljplan för del av Fastigheten Umasjö 1:44 samt delar av Umasjö 1:140 inom Storumans kommun, Västerbottens län, fastställd 1994-03-30. Genomförandetiden löpte ut 2001-03-30 (2421-P94/1).



Planområdet markerat intill gällande detaljplan (2421-P94/1).

Serviceplan (2019-2022)

Utdrag ur planen: *"Målsättningen är att servicenivån ska bidra till att fler människor kan bo kvar och verka i kommunen, att den skapar attraktiva boende- och näringslivsmiljöer med möjlighet att starta upp och driva företag. Detta bidrar till att fler människor och verksamheter flyttar in men också attraherar fler att besöka vår kommun."*

Strategisk plan (2020-2023)

I planen nämns bl.a. att *"miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera*

- *att planera för attraktiva centra, bostadsområden och industrimark*
- *att förbättra förutsättningar för dem som vill bygga permanentboende, fritidshus eller företagsverksamhet*
- *arbetet med översikts-, fördjupade översiktsplaner och detaljplaner."*

Miljökvalitetsnormer Vatten

Platsen ligger öster om vattenförekomst Överuman (SE732401-497879) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring	X	
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd	X	
Kommunikationer	X	



Hälsa och säkerhet , orsakat av detaljplanen	X
Hälsa och säkerhet , orsakat av omgivningen	X
Klimatpåverkan	X
Måluppfyllelse	X

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Området ligger i anslutning till befintligt fritidshusområde. Det är viktigt att tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden. Bebyggelsestrukturen ska leda till ett unikt och attraktivt område med tonvikt på både vinter- och sommarturism. Höga arkitektoniska ideal bör präglade området. Fasadmaterial bör utföras av trä i dämpande naturtoner.

Kulturmiljö

En arkeologisk undersökning är genomförd oktober 2021 och en fornlämning i form av en härd registrerades i den sydvästra delen av planområdet, se karta nedan.



Utdrag från PM Arkeologisk utredning (länsstyrelsens dnr 431-7113-2021, Västerbottens museum dnr 808/21).

Natur- och terrängförhållande

Vegetationen består av fjällbjörkskog av lavris- och risgrästyp och delar av myrmark. Marken lutar mellan 7-9 grader i västlig riktning.



Foto taget från stranden i västlig riktning och mot befintlig bebyggelse.

Rennäring

Området ligger inom Ubmeje tjeälddies åretruntmarker vilket medför att åtgärder inte får vidtas som innebär avsevärd olägenhet för rennäringen (Rennäringslagen 30 §). Tidig dialog med samebyn har skett.

Rekreation och friluftsliv

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (MB 3:6) och riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll (MB 4:1, 2). Storumans kommun bedömer att förslaget inte påtagligt kommer att skada riksintressena.

Strandskydd

Platsen ligger inom utpekat LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära läge) vilket innebär att det finns särskilda skäl för att undanta området från strandskyddsbestämmelserna.



Utdrag ur LIS-planen, blåmarkerat område.

Allmänhetens tillgång till Överumans strand tillgodosgörs via fri passage samt att ny väg till området kommer att avskilja den nya bebyggelsen från strandområdet. Åtgärden påverkar inte förutsättningarna för allemansrättsliga tillgången till strandområdet och förändrar inte väsentligen livsvillkoren för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt plan- och bygglagen (PBL 4:17) får kommunen, i en detaljplan upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken, om det finns särskilda skäl för det. Särskilt skäl bedöms finnas enligt 7 kap. 18 d §.

Kommunikationer

Biltrafik

Området är tänkt att anslutas till befintlig väg i området. Vägfrågan ska utredas i planarbetet. Parkering ska ske inom de enskilda fastigheterna som bildas.

Skotertrafik

Storumans kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och därför anser kommunen att det är viktigt att planera för skotertrafik. Ett bra spårsystem minskar konflikter med andra aktiviteter. En allmän skoterled finns cirka 1,5 km söder om planområdet.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett



värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu). Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljö tillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2021 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljö kvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2017-2021). Uppgifterna från VISS är inhämtade 2022-07-06.

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Sjön Överuman	SE732401-497879	Otillfredsställande ekologisk status	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	God ekologisk potential 2033	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition)

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. En VA-utredning ska tas fram. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållanden på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras



men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras. Dagvattenfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Rent generellt är höga radonhalter inte vanliga i fjällområdet. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markförhållanden - Geoteknisk undersökning krävs. Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

Omgivningsbuller – Enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det ej anses behövligt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen ska Boverkets och SKLs skrift "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" användas.

Vatten- och avlopp - Området ingår inte i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. En utredning utifrån möjligheter att anlägga vatten- och avlopp ska utredas.

Klimatpåverkan

Enligt översvämningskartering 2022 från myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) risk att Överuman svämmar över upp till nedre slänt för planerad väg vid högsta tänkbara vattennivå samt precis till nedre gräns för tomten närmast stranden i sydvästra hörn. Enligt skiss för planerad väg kommer vägbanken ligga ungefär 70 cm över befintlig marknivå vilket innebär att vägen kommer utgöra en barriär så vattnet inte når planerade tomter på vägens övre sida.

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Risker för ras-, skred- och erosion ska utredas i det kommande planarbetet.



Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstepersoner

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare, Ulrik Norgren, planerare/byggnadsinspektör,
Elin Rutqvist, miljö- och samhällsbyggnadschef och Anna Svingfors, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter
Planhandläggare
Telefon: 0951-140 71